

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. de minister voor Klimaat en Energie
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Amersfoort, 12 januari 2024

Betreft: Reactie ontwerp-Energiebesluit faillissementsregeling Energiewet

Geachte minister Jetten,

Bijgaand treft u aan de reactie van Marktfaciliteringsforum (hierna: “MFF”) op het concept-Energiebesluit faillissementsregeling Energiewet, zoals ter consultatie voorgelegd op 13 december 2023. MFF heeft op 20 december 2023 de Klankbordgroep Energiewet Systeemprocessen het mandaat verleend om de consultatiereactie formeel in te dienen namens MFF.

Naast de artikelsgewijze toelichting zijn de beantwoording van de vragen toegevoegd als bijlage aan deze brief. De klankbordgroep Energiewet Systeemprocessen is namens MFF van harte bereid om deze reactie nader (mondeling) toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
namens Marktfaciliteringsforum (MFF)

Harold Veldkamp
Voorzitter MFF

Bijlage 1 – Beantwoording vragen aan stakeholders
Bijlage 2 – Artikelsgewijs commentaar & kennelijke verschrijvingen

Bijlage 1 – Toelichting op vragen

Vraag 1: *Kennen de regels in het faillissementsregime in het voorgestelde Energiebesluit een goede balans tussen de borging van de leveringszekerheid en keuzevrijheid voor de eindafnemers met een kleine aansluiting?*

MFF ziet in het concept Energiebesluit een goede balans tussen de borging van leveringszekerheid en de keuzevrijheid voor de eindafnemers met een kleine aansluiting. MFF constateert dat op dit moment de borging van leveringszekerheid mist in de concept faillissementsregeling voor eindafnemers met een kleine aansluiting die door een leverancier zonder vergunning beleverd worden. MFF adviseert om eveneens voor niet vergunninghouders een dergelijk regime in te regelen, zodat ook voor deze groep leveringszekerheid is geborgd.

Vraag 2: *Is met de aanpassing van de bepalingen in de eerste vensterperiode verduidelijkt welke verplichtingen er zijn voor de overnemende leverancier?*

MFF is het eens dat de aanpassing van de bepalingen in de eerste vensterperiode de verplichtingen verduidelijkt voor de overnemende leverancier. MFF constateert echter dat het op dit moment onduidelijk is of het gewenste resultaat (overname in plaats van restverdeling) behaald wordt door de aanpassingen in bepalingen.

Vraag 3: *Wat vindt u van de keuze voor het modelcontract met het tarief van de leverancier, in plaats van – zoals in de huidige Besluiten Leveringszekerheid voorgeschreven – een regulier variabel contract voor onbepaalde tijd van de leverancier met bijbehorend tarief?*

Het hanteren van een modelcontract voor onbepaalde tijd voor eindafnemers met een kleine aansluiting zorgt ervoor dat uniforme en voorzienbare voorwaarden voor deze groep eindafnemers in de restverdeling wordt gehanteerd, echter zoals door EZK zelf aangegeven, zal dit niet leiden tot uniforme tarieven. Indien het doel is om eveneens uniforme tarieven te hanteren dan zouden tarieven dienen te worden vastgesteld. Indien het doel eveneens is om transparantere tarieven voor de eindafnemer met een kleine aansluiting na te streven, dan zouden deze tarieven dienen te worden vastgesteld en gepubliceerd. De afweging die daarbij gemaakt moet worden, is of leveranciers dit kunnen aanbieden. Dit dient in samenspraak met leveranciers en Energie-Nederland besproken te worden. MFF kan geen positie innemen over of een modelcontract een geschikte contract vorm is / over de tariefstelling van modelovereenkomsten daar dit niet in het MFF domein / mandaat ligt.

Met andere woorden het te behalen doel is niet helder en duidelijk gedefinieerd en MFF ziet dit graag beter toegelicht.

Vraag 4: *Worden met deze vormgeving van het besluit de belangen van de eindafnemers met een kleine aansluiting voldoende gewaarborgd? Zo nee, waar ziet u nog mogelijkheden voor verbetering?*

De vormgeving van het concept Energiebesluit waarborgt de belangen van eindafnemers met een kleine aansluiting voldoende in het geval van het wegvallen van een leverancier, maar MFF ziet verdere mogelijkheden voor verbetering:

- **Eindafnemers met een kleine aansluiting kunnen ook overeenkomsten hebben met marktdeelnemers zonder vergunningsplicht. De vraag is of deze eindafnemer voldoende beschermd is bij het wegvallen van een marktdeelnemer zonder vergunning. MFF adviseert om te onderzoeken of de belangen van eindafnemers met een kleine aansluiting voldoende worden gewaarborgd in dit soort situaties.**
- **In het verlengde hiervan adviseert MFF eveneens een vangnet – wat anders geconstrueerd kan worden, dan het vangnet voor eindafnemers van vergunninghouders – te regelen voor marktdeelnemers die géén vergunningsplicht hebben, en/of te borgen dat deze eindafnemers goed geïnformeerd worden door ofwel curator ofwel netbeheerder dat ze geacht worden een nieuwe overeenkomst aan te gaan, zodat de leveringszekerheid geborgd blijft.**
- **Voor MFF is onduidelijk of er een strikt onderscheid bestaat tussen een marktdeelnemer die elektriciteit en gas levert of peer-to-peer handel faciliteert. Het risico hierbij is dat als er geen strikt onderscheid is er mogelijk mengvormen gaan ontstaan, waardoor de toepasbaarheid van de faillissementsregeling in het geding kan komen. MFF ziet deze onduidelijkheid graag weggenomen door extra toelichting en nuance in artikelen. Het advies van MFF is om alle mogelijke scenario's door te werken en toepasbaar te maken op het Energiebesluit. MFF biedt aan om deze scenario's in gezamenlijkheid met EZK uit te werken.**

Bijlage 2 – Artikelsgewijs commentaar

Afdeling 2.2. Vergunning leveranciers

a. Inhoudelijke opmerkingen

Generieke punten:

1. In het gehele concept Energiebesluit is de vergunninghouder gekoppeld aan een aansluiting. Voor elektriciteit kan een aansluiting meerdere allocatiepunten hebben met per allocatiepunt een marktdeelnemer. Deze marktdeelnemers kunnen ook vergunninghouder zijn. Dit is afhankelijk van de dienst(en) die zij lever(t)(en) en aan wie. Vraag die beantwoord moet worden in de toelichting en/of in het artikel: geldt het concept Energiebesluit voor alle rollen die een vergunning hebben? Volgens MFF is het doel van dit artikel te voorkomen dat leveringsonderbrekingen bij eindafnemers met een kleine aansluiting optreden. Daarom is het voorstel van MFF om het Energiebesluit aan te passen en te spreken over het primaire allocatiepunt waarop de levering plaatsvindt.
2. Is er een strikt onderscheid tussen een marktdeelnemer die elektriciteit en gas levert of peer-to-peer handel faciliteert? MFF ziet een risico voor onduidelijkheid in het concept Energiebesluit als er géén strikt onderscheid is, want dan zullen er mengvormen ontstaan. Deze onduidelijkheid ziet MFF graag weggenomen door extra toelichting en nuance in artikelen.
3. MFF ziet onduidelijkheid in de faillissementsregeling ontstaan over de nieuwe indeling van type eindafnemers in combinatie met type aansluiting. In lijn met punt 1 zorgt dit voor onduidelijkheid rondom de toepassing van de faillissementsregeling op eindafnemers met een kleine aansluiting. In het kader van consumentenbescherming moet duidelijk zijn of dit geldt voor alle huishoudelijke eindafnemers en/of ook voor micro-ondernemingen met kleine en grote aansluitingen.

Artikel nummer	Toelichting
2.24.1 Artikel 1 intrekking vergunning en faillissementsprocedure	<ul style="list-style-type: none">• Conform artikel 2.17 lid 1 van de concept Energiewet is het verboden om zonder vergunning te faciliteren in de peer-to-peer handel ten behoeve van een eindafnemer met een kleine aansluiting. In artikel 2.24.1 Artikel 1 wordt geen onderscheid gemaakt tussen het leveren van elektriciteit en gas of het faciliteren in peer-to-peer handel. MFF ziet graag een verduidelijking van dit onderscheid in het artikel en de toelichting daarop.
2.24.1 Artikel 2 overdragen overeenkomst in het kader van de leveringszekerheid	<ul style="list-style-type: none">• MFF acht het onwaarschijnlijk dat met de geschetste plichten (betaalde voorschotten, welkomstkortingen, loyaliteitsbonussen, etc.) in de eerste vensterperiode er leveringsovereenkomsten worden overgedragen aan een nieuwe leverancier (verkoop) bij het intrekken van een vergunning door de ACM met als reden een faillissement /surseance van betaling. Bij het intrekken van de vergunning vanwege andere redenen is dit scenario – afhankelijk van de marktsituatie – wellicht wel relevant. Deze andere redenen missen in de toelichting en ziet MFF graag verduidelijkt.• Conform artikel 2.17 van de concept Energiewet is het verboden om zonder vergunning te faciliteren in peer-to-peerhandel ten behoeve van een eindafnemer met een kleine aansluiting. Ook in artikel 2.24.1 Artikel 2 wordt geen onderscheid gemaakt tussen het leveren van

	<p>elektriciteit en gas of het faciliteren in peer-to-peer handel. MFF ziet graag verduidelijkt in voor welke situaties de faillissementsregeling van toepassing is.</p> <ul style="list-style-type: none"> • MFF mist het proces inzake intrekking van een vergunning voor een vergunninghouder van facilitering van peer-to-peer handel. Het wordt niet duidelijk of dit artikel hierop eveneens van toepassing is (zie ook het punt hierboven). Vragen die het MFF heeft na het lezen van het faillissementsregeling gaan over de facilitering van peer-to-peer handel en of de vergunning van deze groep eveneens kan worden overgedragen? Het MFF ziet graag verduidelijking op dit punt terug in de artikelen en in de toelichting. • In de toelichting is de overname van de overeenkomst beschreven als de “overdracht van de gehele rechtsverhouding met de betrokken vergunninghouder” aan een nieuwe vergunninghouder, met inbegrip van bijvoorbeeld reeds betaalde voorschotten en een eventuele waarborgsom, cashbackbonus, loyaliteitsbonus of welkomstbonus. Tenminste de vette tekst of strekking ervan ziet MFF graag ook expliciet vermeld in het artikel, daar het belangrijk is, dat eventueel overnemende partijen zijn geïnformeerd hierover. Dit mede gezien de korte periode voor overname. • MFF vindt de artikelen in het Energiebesluit en de toelichting onvoldoende duidelijk met betrekking tot de mogelijkheid om slechts een gedeelte van het klantenbestand over te nemen (toelichting spreekt over de betrokken vergunninghouder (of curator) “zijn klanten overdraagt aan één of meer vergunninghouders”, terwijl in het artikel staat “overdragen aan een andere vergunninghouder”). Bij de mogelijkheid van een gedeeltelijke overname bestaat het risico dat de eindafnemers, die ten opzichte van de marktprijs op het moment van de overname een hoog tarief betalen (dan wel de eindafnemers die nog moeten bijbetalen) wel worden overgenomen en de eindafnemers met een relatief laag tarief (of die nog geld uit te hoge voorschotten, cashbacks etc. te goed hebben) niet worden overgenomen. Dergelijke mogelijkheden tot zgn. “cherry picking” hoeven niet altijd in het belang van de eindafnemers met een kleine aansluiting te zijn. • Indien gedeeltelijke overname wel een optie is (gezien de formulering “resterende eindafnemers” in 2.24.1 Artikel 3, eerste lid), ziet MFF tenminste in de toelichting de afweging van de voor- en nadelen van de mogelijkheden tot gedeeltelijke overname, alsmede de criteria voor een hiertoe te maken onderscheid in het klantenbestand.
<p>2.24.1 Artikel 3 restverdeling in het kader van de leveringszekerheid</p>	<ul style="list-style-type: none"> • MFF ziet graag terug in de toelichting wat de overwegingen zijn geweest om voor een modelcontract te kiezen (wat is het doel dat bereikt moet worden?). Elke leverancier zal door het kiezen van deze constructie verschillende tarieven hanteren. • MFF ziet graag verduidelijkt of een klant bij dezelfde vergunninghouder moet zitten indien zij gebruikt maakt van een partij die faciliteert in peer-to-peer handel. Indien dit niet zo is, dan kan het wegvallen van een dergelijke partij ook iets betekenen voor de andere leverancier en eindafnemer. De verschillende scenario's ziet MFF graag nader toegelicht.

	<ul style="list-style-type: none"> • MFF ziet graag verduidelijking over wat er gebeurt bij de tweede vensterperiode in geval van facilitering van peer-to-peer handel. Hoe wordt in de praktijk omgegaan met de restverdeling van peer-to-peer eindafnemers? Is het nodig om de overname van deze eindafnemers in het Energiebesluit op te nemen? Met andere woorden: is dit artikel ook van toepassing op het faciliteren van peer-to-peer handel? • 1e lid: In de toelichting staat dat in het 1e lid is geregeld dat de ACM uiterlijk 10 werkdagen na de dag waarop een beschikking tot intrekking van een leveringsvergunning is gegeven een aanwijzing geeft aan een vergunninghouder. Deze termijn komt niet overeen met de termijn in het artikel (10 versus 11 dagen). Graag ziet MFF een verduidelijking van de termijn. • 3e lid: De opzegtermijn is gesteld op ten hoogste 14 dagen. Dat impliceert dat er ook eerder mag worden opgezegd. Onder welke omstandigheden of voorwaarden is het toegestaan om op te zeggen binnen die 14 dagen? Wat is de rol van de ACM hierin (bijvoorbeeld ten aanzien van een verkorte opzegtermijn voor zgn. multisites)? • 4e lid: Verdeling naar evenredigheid is op basis van het totale aantal eindafnemers met een kleine aansluiting die andere vergunninghouders reeds beleveren. Dit zou betekenen dat het aantal eindafnemers en niet het aantal beleverde aansluitingen of allocatiepunten leidend is. Indien hiermee afzonderlijke eindafnemers worden bedoeld, is dit problematisch voor de uitvoerbaarheid, daar de systeembeheerders centraal registreren op basis van aansluitingen en allocatiepunten en niet op basis van eindafnemers. • Hoe moet de verdeling naar evenredigheid inzake peer-to-peerhandel worden gezien? Worden peer-to-peer eindafnemers onder de overige leveranciers verdeeld naar marktaandeel van peer-to-peerleveringen of naar marktaandeel van alle eindafnemers met een kleine aansluiting? In het laatste geval zouden er peer-to-peer eindafnemers terecht kunnen komen bij vergunninghouders die (tot dan) bewust geen peer-to-peer eindafnemers bedienden. Blijven peer-to-peer “koppeltjes” (eindafnemer / invoeder) bij elkaar? Met andere woorden: blijft de peer-to-peer levering in stand en daarmee het zgn. koppeltje? Kan deze facilitering van peer-to-peerhandel ook worden overgedragen door middel van restverdeling? En zo ja, welke overeenkomst is dan van toepassing op het faciliteren van peer-to-peerhandel? • MFF ziet graag terug dat de rol van de coördinator leveringszekerheidsprocedure wordt benoemd in de toelichting. • MFF ziet graag een verbetering bij de restverdeling op het gebied van het wel of niet toepassen van switch blokkades. Als eindafnemers reeds zelf een keuze hebben gemaakt over te stappen naar een andere leverancier, dient een switch blokkade dit niet in de weg te staan. • MFF ziet graag dat de faillissementsregeling streeft bij de restverdeling naar het niet onnodig toekennen aan verschillende leveranciers in de situatie waarin een eindafnemer van een kleine aansluiting één leverancier kent voor de levering van gas en elektra op zijn leveringsadres.
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> MFF ziet graag terug dat bij de verdere uitwerking van de leveringszekerheid in een MR er ook geborgd wordt dat het kamer van koophandel nummer, een correcte Bedrijfsnaam (met gewenste toevoeging zoals bekend in de KvK) en een contactpersoon bij een eindafnemer welke een bedrijf is, wordt gedeeld met de nieuwe leverancier.
2.24.1 Artikel 4 contractuele verplichtingen in het kader van de leveringszekerheid	<ul style="list-style-type: none"> 3e lid: Is dit ook van toepassing op peer-to-peerhandel faciliterende marktdeelnemers? En zo ja hoe? MFF ziet dit graag verduidelijkt.
Artikel 3.79 Artikel 3 voorzieningen transmissie- of distributiesysteembeheerder bij faillissement leverancier	<ul style="list-style-type: none"> MFF mist op dit moment de mogelijkheid voor vergunninghoudende marktdeelnemers om hun portie overdragen aan andere entiteit. Deze bestaat op dit moment wel en wordt goedgekeurd door beide partijen en de ACM. MFF mist op dit moment dat de ACM kan ingrijpen in de verdeelsleutel, dit is nu niet beschreven in het Energiebesluit. 2e lid, onderdeel b: MFF mist hierbij duidelijkheid over wie beoordeelt of een garantstelling noodzakelijk is. De wijze waarop deze afweging m.b.t. garantstelling wordt gemaakt dient tenminste in de toelichting op het Energiebesluit te worden verduidelijkt. Bij 2° in dit onderdeel ontbreekt ook de rol die dit moet aantonen. MFF vindt het logisch dat dit de vergunninghouder dan wel de curator moet zijn. Dit is ook het geval in de huidige Besluiten Leveringszekerheid. Het eerste onderdeel van dit lid, en het derde lid, onderdeel f van dit artikel. In het huidige systeem levert de curator deze gegevens aan. Concept Energiebesluit: welke voorwaarden mag een garantie worden afgegeven door de landelijk systeembeheerder voor elektriciteit en gas ("TSB's")? Indien hier een bepaalde discretionaire bevoegdheid van de ACM van toepassing kan zijn, wil MFF dit graag in dit artikel opgenomen zien. Door de huidige verwoording van 2° is 1° hiervan een verbijzondering die niet nodig lijkt. MFF geeft daarom in overweging om 2° duidelijker van 1° te onderscheiden, dan wel 1° en 2° samen te voegen met de strekking dat er primair door de vergunninghouder dan wel curator moet worden aangetoond dat de kredietruimte ontoereikend is. 3e lid, onderdeel e: De verwijzing naar 2.18.2 Artikel 1 moet worden gewijzigd naar 2.24.1 Artikel 3, tweede lid. De TSB's kunnen namelijk niet de gegevens overdragen die de vergunninghouder op grond van 2.18.2 Artikel 1 had moeten administreren, maar alleen de gegevens die ze op grond van 2.24.1 Artikel 3 daadwerkelijk hebben ontvangen. 3e lid, onderdeel f: De periode van onderdeel f moet niet gaan vanaf het moment van de beschikking tot intrekking, maar vanaf het moment van inwerkingtreding van de beschikking. Anders is er een overlap met lid 2 (het omvat dan beide de eerste vensterperiode). MFF ziet momenteel een behoorlijk risico dat is niet geborgd is in het faillissementsregeling. Op het moment dat een leverancier niet zelf zijn inkoop regelt maar dit uitbesteed aan een derde partij, loopt bij het wegvallen van de leverancier de derde partij zelf een risico op faillissement omdat hij een zeer waarschijnlijk een onverhaalbare vordering aangaande de inkoopkosten voor de op grond van het faillissementsregeling verplichte toe/doorlevering op de gefailleerde

	<p>leverancier heeft en daarenboven géén rechtstreekse toegang tot de garanties heeft die in dit artikel kunnen worden maar niet moeten worden toegekend aan de wegvallende leverancier (of curator). MFF adviseert om ook de partij die de inkoop regelt voor de wegvallende leverancier ook aanspraak te laten maken op de garantiestelling van de TSB's onder bepaalde voorwaarden en/of op een andere wettelijke regeling waardoor de inkoopkosten voor die partij te allen tijde tijdig en volledig worden voldaan na afroep van de procedure leveringszekerheid. Dit geeft een adequate invulling aan het evenredigheidsbeginsel en voorkomt dat de inkoopende partij door het niet (kunnen) betalen van de leverancier onder water komt te staan / faillissement riskeert.</p>
--	---

b. Tekstuele opmerkingen

Artikel nummer	Toelichting
2.24.1 Artikel 1 intrekking vergunning en faillissementsprocedure	
2.24.1 Artikel 2 overdragen overeenkomst in het kader van de leveringszekerheid	De 4e komma (na 'kan') is verkeerd geplaatst. De komma moet geplaatst worden na 'gegeven'.
2.24.1 Artikel 3 restverdeling in het kader van de leveringszekerheid	In de toelichting, laatste alinea, loopt de zin niet: "...die beschikt over meerdere..." Meerdere wat?
2.24.1 Artikel 4 contractuele verplichtingen in het kader van de leveringszekerheid	
Artikel 3.79 Artikel 3 voorzieningen transmissie- of distributiesysteembeheerder bij faillissement leverancier	<ul style="list-style-type: none">• Lid 1: de zin klopt niet. Er mist iets in de trant van: "...door een vergunninghouder niet meer kan worden gewaarborgd..."• In onderdeel f staat onnodig het woord 'hebben' voorafgaand aan de laatste bijzin. In het algemeen merkt MFF op dat de lengte van deze en sommige andere zinnen niet bevorderlijk is voor de leesbaarheid van de artikelen.• De zinsopbouw van onderdelen f en g is afwijkend van de onderdelen a tot en met e en wekt de indruk dat deze onderdelen bedoeld zijn als leden 4 en 5 van dit artikel. Onze suggestie is om de zinsopbouw van onderdelen f en g aan te passen of om van deze onderdelen leden te maken.• lid g: het woordje "met" ontbreekt bij "tot en met"